

Ysgol Morfa Nefyn

Llawlyfr rhieni

<http://ysgolmorfanefyn.org>

Dysgwyr annibynnol, creadigol a mentrus,
sy'n barod i ddysgu drwy gydol eu hoes.

Ysgol Morfa Nefyn

Lôn yr Eglwys

Morfa Nefyn

Pwllheli

Gwynedd

LL53 6AR

☎ 01758 720 870

✉ niaferris@gwynedd.llyw.cymru

Annwyl Rieni/ Gwarchodwyr,

Ysgol ar gyfer y Babanod a phlant hyd at Flwyddyn 3 yw Ysgol Morfa (plant 3-8 oed). Gobeithiwn y bydd y plant yn treulio blynyddoedd cyntaf eu haddysg mewn awyrgylch hapus a chartrefol gan ddatblygu'n addysgol a chymdeithasol.

Ymdrechwn yn galed i wneud yn siwr fod BOB disgybl yn cael amrywiaeth o brofiadau diddorol a pherthnasol mewn awyrgylch ddiogel a chyfeillgar er mwyn iddynt dyfu yn unigolion annibynnol a chyfrifol. Ymdrechwn i gynnal amgylchedd hapus sy'n meithrin plant bywiog, brwdfrydig, creadigol a mentrus yn ogystal â hybu iechyd a lles corfforol, meddyliol ac emosiynol y disgyblion a'r staff.

Rydym yn credu mewn cyswllt clos rhwng athrawon a rhieni er mwyn sicrhau yr addysg orau i'r plant. Mae gan Ysgol Morfa bolisi "drws agored" bob amser a mae croeso i chi wneud trefniadau i ymweld â'r ysgol.

Edrychwn ymlaen i gyd-weithio â chi er mwyn gwneud cyfnod eich plentyn yn Ysgol Morfa yn un hapus, diddorol a llwyddiannus.

Yn gywir

Nia Ferris

Nia Ferris, Pennaeth

Gwybodaeth gyffredinol

Ble mae'r ysgol?

Cyfeiriad:

Ysgol Morfa Nefyn,
Lôn yr Eglwys
Morfa Nefyn
Pwllheli
Gwynedd
LL53 6AR

Rhif ffôn:

01758 720 870

Cyfeiriad e-bost:

niaferris@gwynedd.llyw.cymru

Pennaeth:

Miss Nia Ferris

Disgrifiad o'r ysgol:

Ysgol Gynradd Sirol (Babanod ac un blwyddyn lau).
Mae'n ysgol ddyddiol, ddwyieithog, gydaddysgol.

Trefn y dydd:

Bore	8.45 – 10.30
	10:30 – 10:40 (amser llefrith a ffrwythau)
	10.40 – 11.00 (amser chwarae)
	11.00 – 12.00
Cinio	12:00 – 1.00
Prynhawn	1.00 – 2.20
	2.20 - 2.30 (amser chwarae)
	2.30 – 3.00

Oriau Dysgu:

Babanod – Cyfnod Sylfaen	22.45 awr yr wythnos
Iau – Cyfnod allweddol 2	24 awr yr wythnos

Pwy 'di pwy?

Ceir yma restr o'r staff sy'n llunio ein tim cyfeillgar yn ysgol Morfa.

Staff dysgu:

Miss Nia Ferris (Pennaeth)	Athrawes blynyddoedd Meithrin, Derbyn a Blwyddyn 1
Mrs Medwen Pari	Athrawes blynyddoedd 2 a 3
Miss Elen Owen	Cymhorthydd dosbarth
Miss Sioned E Jones	Cymhorthydd ADY
Miss Rachel Williams	Cymhorthydd ADY

Y Corff Llywodraethu:

Cadeirydd	Miss Nerys Wyn Jones
Cynrychiolwyr yr Awdurdod Addysg:	Mrs Lora G Williams Miss Nerys Wyn Jones
Cyfethol/ Cymunedol:	Mr Gareth Jones Mrs Sian Fôn Williams
Cynrhychiolwyr rhieni	Miss Karen Vaughan Jones Mr Gareth Wright Mrs Nia Jane Midwood
Cynrhychiolwyr Cyngor Cymuned:	Cynghorydd Gareth Jones
Cynrhychiolydd athrawon	Mrs Medwen Pari
Pennaeth	Miss Nia Ferris
Clerc y Llywodraethwyr	Mrs Nia Wyn Williams

Pwy sydd yn helpu yn yr ysgol?

Cynorthwywraig amser cinio	Mrs Tracey L Williams
Cynorthwywraig Clwb brecwast a goruchwyllo amser cinio	Mrs Lona Wyn Roberts
Gofalwraig a Glanhawraig	Mrs Nia Williams

Calendr ysgol 2019-20

Tymhorau:

Tymor yr Hydref 2019	2 Medi 2019 - 20 Rhagfyr 2019
Tymor y Gwanwyn 2020	6 Ionawr 2020 - 3 Ebrill 2020
Tymor yr Haf 2020	20 Ebrill 2020 - 20 Gorffennaf 2020

Bydd disgyblion yn dychwelyd i'r ysgol ddydd Mercher, 4ydd o Fedi, 2019.

Gwyliau:

28ain o Hydref – 1af o Dachwedd, 2019	Hanner tymor
23ain o Ragfyr, 2019 – 3ydd o Ionawr, 2020	Gwyliau'r Nadolig
17eg – 21ain o Chwefror, 2020	Hanner tymor
6ed – 17eg o Ebrill, 2020	Gwyliau'r Pasg
4ydd o Fai, 2020	Calan Mai
25ain – 29ain o Fai 2020	Hanner tymor
21ain o Orffennaf – 31ain o Awst, 2020	Gwyliau'r Haf

Bydd diwrnodau ychwanegol o hyfforddiant mewn swydd i athrawon yn ystod y flwyddyn.

Derbyniadau

Pryd gaiff fy mhlentyn ddechrau yn y Dosbarth Meithrin ac addysg llawn amser?

Dosbarth Meithrin

Os bydd eich plentyn yn 3 i 4 oed rhwng 1af o Fedi a 31ain o Awst yn y flwyddyn academaidd ac y byddech yn hoffi manteisio ar Addysg Feithrin rhan-amser, dylech gysylltu â'r Pennaeth cyn gynted ag y bo modd. Cynhelir 5 sesiwn yn y prynhawn rhwng 1:00 a 3:00. Bydd athrawes neu gymhorthydd yn derbyn y plant am 1:00 ac yna yn eu cludo at giât yr ysgol am 3:00 o'r gloch y prynhawn.

Addysg llawn amser

Derbynir plant i'r ysgol yn llawn amser yn dilyn eu penblwydd yn bedair oed. Mae hysbysebion yn cael eu gosod fel arfer yn y wasg. Rhoddir blaenoriaeth i blant sy'n byw o fewn ardal dalgylch Ysgol Morfa. Mae'r Awdurdod Lleol yn gyfrifol am ystyried ceisiadau o'r tu allan i'r dalgylch.

Trosglwyddo ysgol

Pan fo'r plant yn 8 oed ar derfyn Blwyddyn 3, byddant yn trosglwyddo i Flwyddyn 4 yn Ysgol Nefyn. Byddwch yn derbyn Llawlyfr Gwybodaeth o Ysgol Nefyn yn ystod Tymor yr Haf. Bydd cyfle i'r plant ymweld â'r ysgol a threulio diwrnod yno.

Y Cylch meithrin

Mae cyswllt clos ac effeithiol rhwng y Cylch Meithrin ac Ysgol Morfa Nefyn. Yn ogystal â chreu cymuned glos yn y pentref, mae hyn yn sicrhau fod plant yn trosglwyddo yn hyderus. Mae cyd-weithio clos rhwng arweinydd y cylch ac athrawes cyfnod sylfaen yr ysgol yn sicrhau fod addysg rhagorol yn cael ei gyflwyno.

Cludo eich plentyn i'r ysgol

Cewch ollwng eich plentyn wrth brif fynedfa'r ysgol lle bydd aelod o staff yn bresennol i oruchwylio y plant o 8:35 y bore. Bydd rhieni yn dod at ddrws y dosbarthiadau i nôl eu plant am 3:00 y prynhawn.

Bydd cyfle i chi roi rhestr o oedolion fydd yn casglu eich plentyn o'r ysgol yn mis Medi. Rhyddheir plant yn unig i oedolion sydd wedi eu nodi ar y rhestr. Gofynnwn i chi anfon llythyr neu ffonio os yw unrhyw drefniadau cludo/ nôl eich plentyn yn wahanol i'r drefn arferol.

Polisi iaith

Mae'n rhaid i bob ysgol yn yr AALL ddilyn polisi iaith Gwynedd. Yma yn Ysgol Morfa y Gymraeg yw iaith y dosbarthiadau.

Yn y dosbarth Meithrin rhoddir sylfaen gadarn i bob plentyn yn y Gymraeg o oedran cynnar; dyma'r amser gorau ar gyfer dysgu ieithoedd newydd, fel y dônt i gyrraedd y nôd o ddwyieithrwydd. Ym mlynnyddoedd derbyn, 1 a 2 adeiladir ar y sylfaeni a osodwyd i'r Gymraeg. Byddwn yn datblygu mamiaith y plentyn, dysgwyr Cymraeg a maes o law yn ymestyn gafael y plentyn Cymraeg ar y Saesneg.

Bydd y plant yn cael eu cyflwyno i'r iaith Saesneg yn ystod y tymor cyntaf ym mlwyddyn 2. Byddant yn ysgrifennu, darllen ac yn ymuno mewn gwaith llafar yn y ddwy iaith ym mlynnyddoedd 2 a 3 er mwyn eu darparu i fod rhugl yn y ddwy iaith erbyn diwedd Blwyddyn 6.

Os bydd plentyn o gartref di-Gymraeg yn cyrraedd yr ysgol ym Mlwyddyn 3 bydd yn cael cyfle i fynychu yr uned iaith yn Llangybi am dymor er mwyn dysgu'r iaith.

Y gymuned

Mae gan yr ysgol gyswllt glos iawn gyda'r gymuned. Bydd cyngherddau yn cael eu cynnal yn y Clwb Golff, yn Eglwys Santes Fair neu yn Ganolfan y pentref. Rydym yn darparu cyfleoedd i'r plant ddysgu yn eu hamgylchedd eu hunain, gan fanteisio ar leoliadau natur, orielau a busnesau lleol i atgyfnerthu'r dysgu. Rydym hefyd yn ymweld â Phlas Madryn yn rheolaidd i ganu i'r preswylwyr.

Amcanwn i baratoi disgyblion ar gyfer bywyd oedolion yn eu cymuned drwy feithrin ysbryd o gydweithredu a pharch tuag at ei gilydd a'r bobl o'u hamgylch.

Clybiau'r ysgol

Clwb gofal cyn-ysgol a chlwb brecwast

Rydym yn cynnal 'Clwb gofal cyn-ysgol a chlwb brecwast' bob bore. Mae'r clwb gofal cyn-ysgol rhwng 8:00 – 8:20yb (tâl o £1 y sesiwn) a'r clwb brecwast am ddim rhwng 8:20 – 8:35yb. Bydd angen bwcio sesiwn y clwb gofal neu'r clwb brecwast ar system taliadau ar-lein 'schoolgateway'. Bydd mwy o wybodaeth am sut i ddefnyddio'r system taliadau yn cael eu rhannu gyda rhieni o flaen llaw.

Clwb amser Tê

Yn ogystal, rydym yn cynnal 'Clwb amser Tê' yma yn yr ysgol bob prynhawn Mawrth a phrynhawn Iau. Cost y sesiwn yw £5.50 am ddwy awr; rhwng 3:00 – 5:00yp. Yn y clwb ar ôl ysgol, bydd cyfle iddynt gymeryd rhan mewn amrywiaeth o weithgareddau tu mewn a thu allan gan gynnwys gweithgareddau celf a chrefft, coginio, TGCh, chwaraeon, teithiau natur a.y.y.b. Bydd lluniaeth ysgafn ar gael iddynt.

Clybiau allgyrsiol

Bydd clybiau amrywiol eraill yn cael eu cynnal gan athrawon yr ysgol yn achlysurol drwy'r flwyddyn e.e clwb coginio, clwb cadw'n heini, clwb garddio, clwb cyfrifiadur a.y.y.b.

Codi tâl am weithgareddau

Rydym yn awyddus iawn i drefnu gweithgareddau diddorol fydd yn cynnig profiadau amrywiol i’r plant. Ar adegau, byddwn yn gofyn i rieni am gyfraniad tuag at daith neu ymweliad arbennig.

Gofynnir am gyfraniad o £2.20 y pen i dalu am fws i fynd â’r plant i nofio i’r Ganolfan Hamdden yn wythnosol. Ceisiwn ein gorau i gadw y costau yn rhesymol.

Taliadau ar-lein

Gofynnwn i bob taliad gael ei wneud ar system taliadau ar-lein yr ysgol ar ddyddiau Llun.

Cinio	2.50 y dydd (£12.50 yr wythnos)
Ffrwyth	Rydym yn annog y plant i fwyta ffrwythau am gost o £1.00 yr wythnos. Mae’r plant yn cael dewis ffrwyth o’r siop ffrwythau yn ystod egwyl y bore. Plant blwyddyn 3 sydd yn gyriol am y siop ffrwythau gan rannu ac archebu y ffrwythau.
Nofio	Mae’r yn trefnu 10 gwers nofio ac ymarfer corff bob tymor i’r disgyblion yn y Ganolfan Hamdden ym Mhwlheli. Mae’r ysgol yn talu am y sesiynau hyn ond gofynnir am gyfraniad tymhorol o £22 tuag at gostau bws i gludo’r plant i’r Ganolfan.
Llefrith	Mae plant dan bump oed a phlant Cyfnod Sylfaen yn cael llefrith am ddim. Os yw plant blwyddyn 3 yn dymuno, gallant brynu llefrith yn yr ysgol am bris rhesymol o 10c y dydd. Gofynnir am daliadau llefrith blwyddyn 3 fesul hanner tymor.
Poteli dŵr	Rydym yn annog y plant i yfed dŵr yn rheolaidd. Bydd bob plentyn yn derbyn potel ddŵr a ellir eu hail-ddefnyddio pan yn cychwyn ym mlwyddyn Derbyn. Mae modd prynu poteli ychwanegol am £1. Mae angen dod a’r botel i’r ysgol BOB DYDD a’i chludo adref i’w golchi.

Cinio ysgol

Cost gyfredol cinio ysgol yw £2.50 y dydd gyda’r taliadau yn cael eu gwneud ar y sytem daliadau ar-lein. Mae’r disgyblion i gyd yn bwyta cinio yn y Caban sydd ar dir yr ysgol am hanner dydd dan oruchwyliaeth oedolyn. Mae prydau am ddim ar gael i bob plentyn o deuluoedd sy’n derbyn Cynhaliath Incwm neu Lwfans Ceisio Gwaith. Mae’r ffurflen sydd ei hangen i hawlio’r hawliad hwn ar gael yn Swyddfa’r ysgol. Noder bod yr holl ddata Cinio Ysgol yn cael ei gasglu gan yr AALL.

Gwisg ysgol

Mae gan yr ysgol wisg ffurfiol. Disgwylir i'r plant ei gwisgo yn rheolaidd onid fod rheswm digonol dros beidio. Teimlir fod gwisg ysgol yn arwain at falchder yn yr ysgol ac ymdeimlad o berthyn iddi. A fyddech mor garedig â sicrhau bod enw eich plentyn wedi ei nodi'n eglur ar bob darn o ddilledyn.

Genethod	Bechgyn
Polo gwyrdd	Polo gwyrdd
Siwmpwr neu gardigan- glas tywyll	Siwmpwr – glas tywyll
Sgert neu drowsus glas tywyll	Trowsus bach/hir glas tywyll
Ffrog haf glas a gwyn	

Rydym yn awyddus i ddisgyblion blwyddyn Derbyn i flwyddyn 3 wisgo dillad Addysg Gorfforol ffurfiol sef crys chwys melyn a throwsus byr glas tywyll. Bydd hyn yn gymorth pan fyddwn yn mynd i'r Ganolfan Hamdden ym Mhwlheli.

Gellir archebu'r wisg ysgol a gwisg Addysg Gorfforol trwy fynd ar wefan yr ysgol www.ysgolmorfa.org - gweler linc yno yn adran 'rhieni'.

Cyswllt Cartref ac ysgol

Mae'r ysgol hon yn credu bod partneriaeth hapus ac agored rhwng y cartref a'r ysgol yn holl bwysig. Rydym yn gwerthfawrogi cefnogaeth a chydweithrediad rhieni yn fawr iawn. Gwahoddir rhieni i gymryd diddordeb bywiog yn addysg eu plant ac i feithrin cysylltiad iach rhwng yr ysgol a'r cartref.

Cytundeb Cartref ac ysgol

Mae gan yr ysgol gytundeb Cartref ac Ysgol i geisio sicrhau bod y disgyblion, rhieni ac athrawon yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau. Mae'r gytundeb yn cael ei rhannu a'i harwyddo pan mae'r plentyn yn cychwyn yn yr ysgol.

Cyfarfodydd rhieni

Gwahoddir rhieni i'r ysgol dair gwaith yn ystod y flwyddyn addysgol. Yn nhymor yr Hydref a thymor yr Haf trefnir apwyntiadau i rieni gyfarfod a'r athrawon i drafod cyrrhaeddiad a thargedau eu plentyn. Yn y cyfarfodydd rhieni bydd athrawon yn rhannu a thrafod canlyniadau unrhyw brofion safonedig a gynhaliwyd.

Gwahoddir rhieni i fore neu brynhawn agored yn ystod y flwyddyn yn ogystal ble bydd cyfle iddynt wylïo'u plentyn yn amgylchedd y dosbarth a gweld eu gwaith.

Darllen a gwaith cartref

Credwn ei bod yn hanfodol i'r plant gael cyfleoedd i ddysgu gartref yn rheolaidd gyda'u rhieni. Bydd yr athrawes ddosbarth yn dewis llyfr i blant Blwyddyn 0 a Blwyddyn 1, dwy waith yr wythnos a bydd plant Blwyddyn 2 a 3 yn dewis llyfr addas dan oruchwyliaeth yr athrawes ac yn ei ddarllen gartref yn rheolaidd bob nos.

Gofynnir am gydweithrediad y rhieni i gymryd diddordeb yn y llyfrau a'u darllen efo'r plant. Os yw eich plentyn ym mlwyddyn Derbyn neu 1, gofynnir i chi fel rhiant gofnodi sylwadau syml am ddarllen eich plentyn. Gofynnir i blant Blwyddyn 2 a 3 gofnodi eu hunain. Ambell waith bydd yr athrawon yn gofyn i blentyn wneud gwaith ychwanegol adref e.e. dysgu sillafu neu ddysgu tablau. Yn ogystal, bydd gwaith cartref yn cael ei osod ar adegau mewn agweddau amrywiol er mwyn datblygu ymwybyddiaeth rhieni am sgiliau eu plentyn. Gobeithir y bydd y cartref yn cydweithredu'n llawn ac yn annog y plentyn i gyflawni'r gwaith hyd eithaf eu gallu.

Cymdeithas rieni

Mae gan yr ysgol Gymdeithas rieni llewyrchus sydd yn trefnu nifer o weithgareddau yn ystod y flwyddyn er mwyn cyfrannu tuag at gostau tripiau, bysus ac adnoddau'r ysgol. Trefnir nosweithiau amrywiol fel Ffair Haf/ Nadolig, teithiau cerdded, Ocsiwn Addewidion, Bingo a nosweithiau Cymdeithasol. Mae codi arian drwy weithgareddau amrywiol yn cyfoethogi'r adnoddau a'r profiadau a dderbynnir y disgyblion.

Cyfarfodydd

Mae'r Gymdeithas rieni yn cyfarfod yn dymhorol i drafod materion addysgol, diwylliannol neu gymdeithasol ac mae croeso i bob rhiant fynychu i gefnogi neu rannu unrhyw syniadau newydd. Cynhelir y cyfarfod cyntaf yn fuan yn nhymor yr Hydref gan fod y cyfarfod hwn yn gyfle i rieni newydd ddod i adnabod yr ysgol a chymdeithasu gyda'i gilydd.

Rydym yn hynod o ddiolchgar o ymdrechion ein Cymdeithas rieni a gwerthfawrognw gefnogaeth bob rhiant wrth drefnu'r gweithgareddau amrywiol i godi arian.

Y swyddogion cyfredol yw:

Cadeiryddes	Miss Angharad Jones
Trysoryddes	Mrs Tesni Jones
Ysgrifenyddes	Mrs Nia Lloyd Jones

Cyngor ysgol

Dyma Gyngor ysgol 2018-19:

Mae'r cyngor ysgol yn bodoli i sicrhau bod y disgyblion yn gallu lleisio pryderon neu syniadau'n swyddogol. Mae'r Cyngor yn cynnwys plant hynaf yr ysgol sydd ym mlwyddyn 3. Mae cynghorwyr ysgol yn cyfarfod o leiaf unwaith y tymor i drafod materion pwysig iddynt hwy eu hunain a'u cymheiriaid. Mae eu barn yn bwysig iawn a maent yn cael eu cynnwys ym mhrosesau hunanarfarnu'r ysgol drwy graffu ar lyfrau ac ateb holiaduron yn rheolaidd.

Mae gwelliannau'r gorffennol a wnaed yn dilyn ymyriad y cyngor ysgol, yn cynnwys cyflwyno siop ffrwythau, safle beiciau, ffrâm ddringo yn ogystal â gofyn am glybiau amrywiol e.e. clwb coginio. Yn ogystal byddant yn trefnu gweithgareddau tymhorol gan gynnwys wythnos gerdded i'r ysgol, gweithgareddau i gasglu arian at elusennau amrywiol a hybu camau gweithredu siarter iaith.

Presenoldeb

Mae pob diwrnod yn cyfri!

Mae gan yr ysgol ddyletswydd i sicrhau bod y disgyblion yn mynychu'n rheolaidd. Os nad yw plentyn yn bresennol ar gyfer sesiwn, cânt eu marcio'n absennol. Disgwylir i rieni gysylltu â'r ysgol cyn gynted ag y bo modd fel y gellir rhoi cyfrif am absenoldeb. Rhoddwn bwyslais mawr ar gael eglurhad am bob absenoldeb. Byddwn yn annog i rieni wneud apwyntiad meddyg/dentist allan o oriau ysgol.

Yn unol â rheolau'r Cynulliad Cenedlaethol mae'n rhaid i bob ysgol ddosbarthu absenoldebau mewn un o ddwy ffordd: awdurdodedig neu anawdurdodedig.

Absenoldeb Awdurdodedig	absenoldeb ble y ceir caniatad ar ei gyfer gan y rhieni a'r ysgol e.e plentyn wedi bod yn sal, rhieni wedi anfon llythyr o eglurhad i'r ysgol.
Absenoldeb Heb Awdurdod	absenoldeb ble nad yw'r ysgol wedi derbyn eglurhad boddhaol am yr absenoldeb.

Mae modd hefyd gofyn am hyd at ddeng niwrnod o wyliau mewn un blwyddyn ysgol. Mae'r Pennaeth yn ystyried y ceisiadau hyn ar sail unigol. Rydym yn annog rhieni'n gryf i beidio a thynnu eu plant allan yn ystod y flwyddyn ysgol i sicrhau dysgu effeithlon.

Mae gwybodaeth am bresenoldeb yr ysgol yn cael ei chadw'n electronig gan yr AALL. Gofynnir i Swyddogion Lles Addysg ymweld â chartrefi rhieni yr ystyrir bod ffigurau presenoldeb eu plentyn yn bryder i'r ysgol a'r AALL.

Canran presenoldeb yr Ysgol 2018: 97.3%

Ethos ac ymddygiad

Yn ysgol Morfa credwn fod safon uchel o ymddygiad ac ethos cadarnhaol yn holl-bwysig ar gyfer dysgu o ansawdd. Mae'r ysgol yn hybu safon uchel o ymddygiad drwy ddilyn strategaethau cynllun Webster-Stratton, sydd yn canolbwyntio ar ganmol ymddygiad da ac atgoffa'r plant yn rheolaidd o reolau'r ysgol.

Mae ein hystafelloedd dosbarth yn lleoedd prysur ac atyniadol. Mae'r plant yn mwynhau dysgu, yn gweithio'n galed ac yn ymddwyn yn dda. Rydym yn credu mewn amddiffyn hawliau dysgu a diogelwch bob un o'r disgyblion ac oherwydd hynny yn dilyn camau pendant os nad yw plentyn yn dilyn y rheolau neu os ydynt yn ymddwyn mewn ffordd sydd yn amharu ar eraill. Mae copi o'r polisi ymddygiad llawn ar gael yn yr ysgol.

Hoffwn bwysleisio, ein bod yn hynod o falch o ymddygiad rhagorol y disgyblion ac yn falch iawn o sut mae'r ysgol wedi datblygu awyrgylch glos ble mae pawb yn parchu ei gilydd.

Damweiniau a meddyginiaeth

Byddwn yn gofalu a chysur unrhyw blentyn sy'n mynd yn sâl yn yr ysgol neu'n cael damwain. Os bydd yr athrawon dosbarth a'r cymorthyddion cyntaf yn ei ystyried yn angenrheidiol, byddwn yn cysylltu â chi ac yn gofyn i chi ddod i gasglu eich plentyn. Oherwydd hyn, mae'n hanfodol bod yr ysgol yn cael ei hysbysu pe bai eich manylion cyswllt yn newid.

Cedwir cofnodion damweiniau mewn ffeil, ac anfonir slip damwain adref i esbonio'r hyn sydd wedi digwydd. Mewn achos brys lle na ellir dod i gysylltiad â rhiant bydd y Pennaeth yn gweithredu'n ôl yr angen.

Pan mae eich plentyn yn cychwyn yn yr ysgol, bydd taflenni yn cael eu rhannu gyda rhieni yn gofyn am wybodaeth meddygol neu unrhyw alergeddau. Mae'n bwysig iawn eich bod yn rhoi gwybod i'r ysgol os oes problem feddygol a allai effeithio eich plentyn tra bydd yn yr ysgol. e.e. asthma, alergedd, epilepsi.

Pe bai eich plentyn angen moddion yn ystod y diwrnod ysgol, cysylltwch â'r ysgol i wneud trefniadau.

Trefniadau iechyd a diogelwch

Mae iechyd a diogelwch disgyblion, staff ac ymwelwyr yn flaenoriaeth i'r ysgol. Dilynnir argymhellion polisi Iechyd a Diogelwch yr Awdurdod Addysg Lleol. Mae asesiadau o risgiau uchel a chanolig wedi eu paratoi i sicrhau fod gweithgareddau'r ysgol mor ddiogel â phosibl. Mae ymweliadau neu weithgaredd tu allan i'r ysgol yn cael eu cynllunio yn ofalus i osgoi damwain a lleihau risg.

Mewn argyfwng ble bod angen i'r Pennaeth gau'r ysgol, gwneir unrhyw benderfyniad i gau ysgol i sicrhau lles a diogelwch disgyblion. Ni ryddheir unrhyw ddisgybl oni fo lle diogel iddo/iddi fynd. Rydym yn cynnal ymarfer tân ar y safle bob tymor i sicrhau ein bod yn gallu gwagio'r adeilad yn gyflym mewn sefyllfa o argyfwng. Petai plentyn angen mynd i'r ysbyty bydd aelod o staff yn mynd gydag ef/hi os na fydd y rhieni wedi cyrraedd ar y safle.

Chwaraeon a gweithgareddau corfforol

Byddwn yn cael gwersi nofio yn y Ganolfan Hamdden ym Mhwlheli unwaith yr wythnos ac y mae gwersi Addysg Gorfforol; gymnasteg, dawns a gemau yn rhan o amserlen y ddau ddosbarth.

Rydym yn cynnig clwb ffitrwydd yn cael ei gynnal ar ôl ysgol yn ystod tymor yr Haf i blant blwyddyn Derbyn i flwyddyn 3. Bydd y disgyblion yn cymeryd rhan yn ogystal yn nghlwb dal i fynd yr ysgol ble maent yn rhedeg milltir yn wythnosol o gwmpas cae yr ysgol.

Bydd disgyblion 2 a 3 yn cael cyfle i gystadlu yng ngala nofio Ysgolion y Dalgylch yn flynyddol a blwyddyn 3 yn cael ymuno gyda phlant y dalgylch mewn cystadlaethau tymhorol pêl droed, rygbi, hoci ac athletau.

Amser Chwarae

Mae pob disgybl yn cael egwyl o'i gwersi am 10:40 y bore. Mae'r plant yn chwarae ar y buarth neu gae yr ysgol, yn ddibynnol ar y tywydd. Maent yn cymysgu gyda'u cyfeillion gan annog chwarae cadarnhaol a rhannu adnoddau. Anogir plant i fod yn gorfforol weithgar yn ystod amser chwarae trwy eu hannog i ymwneud â gemau buarth traddodiadol ac ymdrin ag offer chwarae amrywiol. Bydd y plant Meithrin i Blwyddyn 2 yn cael sesiwn deng munud yn ychwanegol yn y prynhawn.

Ysgol iach

Mae Ysgol Morfa Nefyn yn Ysgol Iach! Golyga hyn ein bod yn rhan o Gynllun ysgolion iach Gwynedd. Mae'r ysgol wedi derbyn gwobr uchaf y cynllun sef y wobr ansawdd Genedlaethol. Nôd y fenter yw annog ysgolion i fod yn weithredol o ran hyrwyddo iechyd a lles disgyblion, athrawon a'r gymuned ehangach drwy ddatblygu amgylchedd sy'n hyrwyddo iechyd.

Gwneir hynny drwy'r canlynol:

- ❖ Cwricwlwm Cenedlaethol yr ysgol a gweithgareddau ymarferol y Cyfnod Sylfaen
- ❖ Ethos yr ysgol a gweithgareddau o ddydd i ddydd
- ❖ Cysylltiadau a geir eisoes gyda rhieni, y gymuned ac asiantaethau arbenigol

Ysgol werdd

Mae'r ysgol yn falch o fod yn rhan o'r cynllun 'Gweithredu Ysgolion Gwyrdd' ac wedi llwyddo i ennill y wobr Aur. Rydym yn annog disgyblion i gymryd rhan mewn materion amgylcheddol o ddydd i ddydd a deall pwysigrwydd gofalu am ein hamgylchedd drwy leihau gwastraff a llygredd ac arbed ynni.

Perfformiad yr ysgol

Asesu

Asesir y plant yn ffurfiol ac anffurfiol ar wahanol gyfnodau o'u hamser yn yr ysgol er mwyn mesur eu cynnydd i sicrhau eu bod yn datblygu fel y disgwylir. Mae asesiad statudol yn digwydd ar ddiwedd Blwyddyn 2.

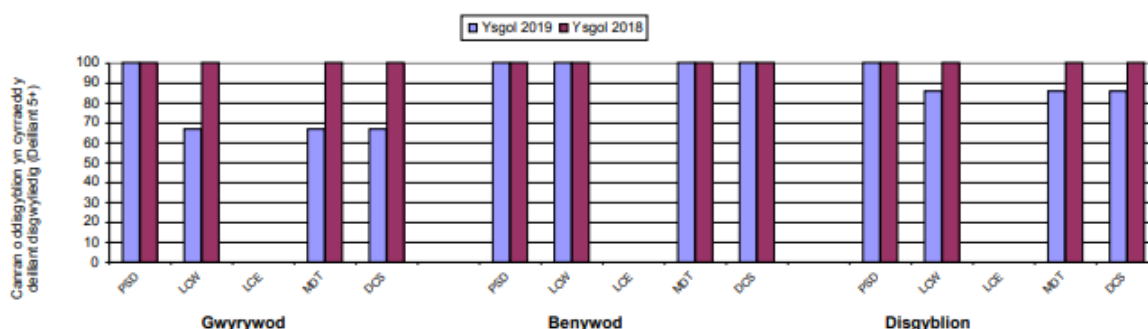
Profion

Bydd plant Blwyddyn 2 a 3 yn eistedd profion statudol yn flynyddol ym mis Mai pob blwyddyn mewn 'Darllen, Rhifedd Gweithdrefnol a Rhesymu rhifiadol'. Dyfernir sgoriau yn deillio o'r profion i'r disgyblion a bydd cofnod manwl o ganlyniad y profion yn cael eu gyrru i'r rhieni.

Canlyniadau diwedd cyfnod sylfaen, 2019

Canran o gwrywod, benywod, a disgyblion a cyflenwid o leiaf y canlyniad disgwyliedig (Canlyniad 5+):

	Gwrywod			Benywod			Disgyblion	
	Ysgol 2019	Ysgol 2018		Ysgol 2019	Ysgol 2018		Ysgol 2019	Ysgol 2018
PSD	100	100		100	100		100	100
LCW	67	100		100	100		86	100
LCE	0	0		0	0		0	0
MDT	67	100		100	100		86	100
DCS	67	100		100	100		86	100

Canlyniad adroddiad ESTYN diweddaraf yr ysgol, Medi 2015:

Perfformiad presennol	Rhagorol
Rhagolygon gwella	Rhagorol
Pa mor dda yw'r deilliannau?	Rhagorol
Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?	Rhagorol
Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a rheolaeth?	Rhagorol

Gweler linc i'r adroddiad llawn ar wefan yr ysgol.

Anghenion dysgu ychwanegol

Dilynir Polisi Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn yr ysgol yn unol â'r Côt Ymarfer. Sicrheir ein bod yn adnabod anghenion addysgol pob disgybl yn gynnar er mwyn ymateb i'r anghenion hynny. Bydd pob plentyn yn ymuno a holl weithgareddau'r ysgol, ac yn cael sylw unigol fel bo'r angen. Byddant yn cael gwaith unigol ac yn cael cyfle i gydweithio â phlant eraill.

Byddwn yn hybu cydweithrediad clos gyda rhieni ac unrhyw Asiantaethau allanol yn ôl y galw. Cynllunir Cynllun Addysg Unigol ar gyfer y plant sydd ag anghenion dysgu ychwanegol a byddwn yn eu hadolygu yn rheolaidd. Byddwn bob amser yn sensitif i ofynion y plant ac yn barod i ganmol y llwyddiannau er mwyn codi hunan-hyder a hunan-barch y plentyn.

Mae copi o'r Polisi ADY yn yr ysgol i unrhyw un a ddymunai ei ddarllen.

Plant MATH

Bydd yr ysgol yn hyrwyddo ac ymestyn talentau plant yr hystyrir i fod yn abl a thalentog mewn maes arbennig. Bydd hyn yn cael ei wneud drwy gwricwlwm arferol yr ysgol a/neu drwy hwyluso cyfle i'r plant yma ddatblygu'r dalent. Trafodir y ddarpariaeth arbennig i'r plant yma yn ystod nosweithiau rhieni.

Cydraddoldeb

Mae Ysgol Morfa yn hybu cydraddoldeb ym mhob agwedd o waith yr ysgol gan gynnig mynediad llawn i'r Cyfnod Sylfaen a'r Cwricwlwm Cenedlaethol i bob plentyn heb wahaniaethu yn unol a Deddf Cydraddoldeb 2010 o ran iaith, rhyw, oed, crêd, gallu na chenedl neu gefndir y plentyn.

Mae gan yr ysgol bolisi a Chynllun Cydraddoldeb Strategol a gwneir pob ymdrechu i sicrhau bod hwn yn cael ei weithredu yn deg ac yn briodol i bawb sydd yn mynychu yr ysgol.

Rydym yn ymwybodol o'n cyfrifoldeb i wneud addasiadau rhesymol i gynorthwyo cydranddalwyr anabl, a thrwy ein Cynllun Cydraddoldeb Anabl rydym yn annog mewnbwn i'r gymuned ysgol gyfan.

Plant mewn Gofal

Mae gan pob plentyn yng ngofal yr awdurdod leol yr hawl i gael mynediad i addysg cyn ysgol a holl wasanaethau addysg a derbyn pob cyfle a chymorth i ddatblygu'n addysgol ac yn gymdeithasol. Bydd Gwasanaeth Ysgolion Gwynedd yn unol â'i dyletswydd statudol yn cynghori a chynorthwyo ysgolion i ddiogelu ac hyrwyddo lles plentyn sy'n derbyn gofal ac yn arbennig hyrwyddo cyflawniad addysgol y plentyn. Y Pennaeth yw'r person sy'n gyfrifol am hyrwyddo cyflawniad plant sy'n derbyn gofal mewn addysg.

Amddiffyn plant

Dylai rhieni/gofalwyr fod yn ymwybodol bod gan ysgolion gyfrifoldeb i sicrhau lles yr holl ddisgyblion. Mae'r cyfrifoldeb hwn yn golygu:

- ❖ y bydd gan yr ysgol bolisi gweithdrefnau amddiffyn plant
- ❖ y dylai'r ysgol ofalu fod rhieni neu ofalwyr yn ymwybodol o'i pholisi amddiffyn plant.
- ❖ y bydd efallai angen cyfeirio eu plentyn at yr asiantaethau lles plant statudol os ydynt yn credu bod y plentyn mewn perygl o ddioddef niwed sylweddol;
- ❖ y dylai'r ysgol geisio gweithio gyda rhieni/gofalwyr ynghylch lles eu plentyn ac aros yn ddiduedd os yw eu plentyn yn cael ei cyfeirio;
- ❖ y dylai'r ysgol helpu rhieni neu ofalwyr i ddeall os cyfeirir y plant i'r gwasanaethau cymdeithasol neu i'r heddlu, yna gwneir hynny er lles gorau'r plentyn ac adrodd i'r heddlu o ran lles a chynnydd addysgol eu plentyn
- ❖ y bydd yr ysgol yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r rhieni / gofalwyr yn gyson ynghylch lles a chynnydd addysgol y plentyn.

Os ydych yn poeni am eich gallu eich hun i ymdopi, poeni am ddiogelwch eich plentyn neu blentyn arall gadewch i'r ysgol wybod ar unwaith.

Person Dynodedig Amddiffyn Plant	Miss Nia Ferris
Y Llywodraethwyr Dynodedig	Mrs Sian Fon Williams Miss Karen Vaughan Jones
Swyddog Dynodedig Adran Addysg Gwynedd	Mrs Ffion Rhisiart: (01766) 771000
Tim Gwasanaethau Plant Cymdeithasol Pwllheli	(01758) 704455

os oes cwyn yn erbyn y pennaeth dylid cysylltu a'r Swyddog Adran Addysg neu'r Llywodraethwyr Dynodedig.

Trefniadau pellach i sicrhau diogelwch disgyblion:

- Gofalwn fod DBS cyfredol gan bob aelod o staff, llywodraethwyr ac ymwelwyr cyson.
- Holl staff yn ymwybodol o'r polisi ac wedi cwblhau hyfforddiant Amddiffyn Plant.
- Pob ymwelydd yr ysgol yn cael eu goruchwyllo 100%.
- Mae un prif fynedfa yn yr ysgol a phob ymwelydd, heblaw rhieni, yn arwyddo i mewn a gwisgo bathodyn adnabod amlwg.
- Mae cymhareb goruchwyllo addas yn ystod amser chwarae a chinio.
- Mae cofnod yn cael ei gadw o gonsyrn am blant.
- Y person dynodedig amddiffyn plant yn cyfeirio achos i'r Gwasanaeth Cymdeithasol os oes amheuaeth.
- Staff addysgu wedi hyfforddi a pholisi 'Defnyddio Grym Rhesymol'.

Mwy o wybodaeth gan gynnwys copi llawn o'r arweiniad, Y Polisi Amddiffyn Plant a gwybodaeth am gadw'n saff i blant ar wefan yr ysgol. www.morfanefyn.gwynedd.sch.uk

Diogelu data

Gwybodaeth bersonol am ddisgyblion yr ydym yn eu casglu a'u defnyddio:

- Gwybodaeth a chysylltiadau personol i adnabod disgyblion (enw, rhyw, dyddiad geni, cyfeiriad, rhif unigryw disgyblion (UPN), cyfeiriad e-bost, manylion cyswllt mewn argyfwng)
- Nodweddion (ethnigrwydd, cenedligrwydd, iaith y cartref, cymhwysedd prydau ysgol am ddim)
- Taliadau cinio a patrwm prydau y plentyn
- Gwybodaeth diogelu (gorchmynion llys, cyfranogiad personol ac adroddiadau y gwasanaethau cymdeithasol ac amddiffyn plant, gwybodaeth gefndir berthnasol am y teulu)
- Anghenion addysgol arbennig (anghenion a safle yn cynnwys gwybodaeth 'Mwy abl a thalentog')
- Presenoldeb (nifer y sesiynau a fynychwyd, nifer yr absenoldebau a rhesymau dros absenoldeb)
- Meddygol a gweinyddiaeth (gwybodaeth am feddyg, alergeddau, meddyginiaeth a gofynion dietegol)
- Asesiad a chyrhaeddiad (canlyniadau profion statudol ac anstatudol, hanes addysgol, lefelau cyflawniad disgwylidig, adroddiadau tymhorol a blynyddol)
- Gwybodaeth am ymddygiad (gwaharddiadau ac unrhyw ddarpariaethau sydd wedi'u rhoi yn eu lle)
- Amserlen a'r dosbarthiadau a fynychir (yn cynnwys gwersi offerynnau cerdd)
- Lluniau (yn cynnwys delweddau teledu cylch cyfyng TCC)
- Caniatâd ar gyfer teithiau ysgol a lluniau a gyhoeddir (yn cynnwys enw'r sawl a roddodd y caniatâd a'r dyddiad)
- Manylion y sawl y caniateir iddo / iddi gasglu disgybl o'r ysgol

Rydym yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth am ddisgyblion am y dibenion a ganlyn:

- I gefnogi addysg y disgybl
- I fonitro ac adrodd ar gynnydd cyrhaeddiad y disgybl
- I ddarparu gofal bugeiliol priodol
- I asesu ansawdd ein gwasanaethau
- I gadw plant yn ddiogel (alergeddau bwyd, manylion cyswllt mewn argyfwng, delweddau TCC)
- I fodloni gofynion statudol ar gyfer defnydd gyda chasgliadau data, archwiliadau statudol a dibenion archwilio

Mae copi llawn o ddatganiad preifatrwydd yr ysgol ar gael ar wefan yr ysgol.

Y cwricwlwm

Nôd yr ysgol yw cyflwyno Cwricwlwm a fydd yn galluogi ein disgyblion i:

- ddatblygu'r sgiliau elfennol-siarad, gwranddo, darllen, ysgrifennu a rhifedd.
- gael y cyfle i astudio a dehongli'r amgylchedd
- ddatblygu agweddau cymdeithasol hapus ac iach
- dderbyn profiadau cyfoethog ac amrywiol
- drin TGCh yn hyderus.

Gelwir y Cwricwlwm a ddilynnir gan blant o oedran Meithrin i Blwyddyn 2 yn Gyfnod Sylfaen. Yn y Cyfnod Sylfaen, mae'r ffocws ar ddarparu'r cyfleoedd i ddisgyblion ddatblygu eu sgiliau drwy ysgogi gweithgareddau chwarae strwythuredig sy'n cael eu gwau i'r profiadau dysgu.

Mae'r cwricwlwm ar gyfer y plant hŷn, yn cynnwys Mathemateg, Cymraeg, Saesneg, Gwyddoniaeth, Technoleg, Y Dyniaethau (Hanes, Daearyddiaeth ac Addysg Grefyddol) a'r celfyddydau mynegiannol (celf, Drama, Cerddoriaeth, dawnys ac Addysg Gorfforol). Mae'r athrawon yn cynllunio gwersi yn y pynciau hyn ar y cyd â'r Fframwaith sgiliau sy'n sicrhau bod ein disgyblion yn datblygu'r pedair sgil allweddol o Feddwl, Cyfathrebu, TGCh a Rhif.

Fframwaith llythrennedd a rhifedd

Mae'r fframwaith llythrennedd a rhifedd Cenedlaethol a gyflwynwyd yn Ionawr 2013 yn cefnogi plant rhwng 5 a 14 oed i ddatblygu eu sgiliau llythrennedd a rhifedd.

Mae llythrennedd yn disgrifio set o sgiliau gan gynnwys siarad, gwranddo, darllen ac ysgrifennu, sy'n ein galluogi i wneud synnwyr o'r byd o'n cwrdd.

Mae rhifedd yn seiliedig ar hanfodion mathemategol. Mae rhifedd yn disgrifio'r set o sgiliau sydd eu hangen i fynd i'r afael â phroblemau go iawn mewn amrywiaeth o sefyllfaoedd drwy ddefnyddio rhesymu mathemategol i gynllunio sut i ddatrys y broblem, ac wedyn cynnal y prosesau mathemategol i ddod o hyd i'r ateb.

Mae'r Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd Cenedlaethol yn nodi'r disgwyliadau blynyddol o ran llythrennedd a rhifedd fydd yn helpu plant i ddatblygu sgiliau llythrennedd a rhifedd ar draws holl bynciau'r cwricwlwm a thrwy ddefnyddio amrywiaeth eang o weithgareddau.

Y fframwaith cymhwysedd digidol

Mae cymhwysedd digidol yn un o 3 cyfrifoldeb trawsgwricwlaidd (y lleill yw llythrennedd a rhifedd). Mae'r Fframwaith wedi'i ddatblygu ar gyfer dysgwyr 3–16+ oed gyda'r nod o ddatblygu sgiliau o'r cychwyn cyntaf gyda'r sgiliau y mae angen i blant eu dysgu. Mae'n canolbwyntio ar sgiliau digidol y gellir eu defnyddio mewn amrywiaeth eang o bynciau a sefyllfaoedd. Mae iddo 4 llinyn:

Dinasyddiaeth • Hunaniaeth, delwedd ac enw da • Iechyd a lles • Hawliau digidol, trwyddedu a pherchnogaeth • Ymddygiad ar-lein a seiberfwlio	Rhyngweithio a chydweithio • Cyfathrebu • Cydweithio • Storio a rhannu
Cynhyrchu • Cynllunio, cyrchu a chwilio • Creu • Gwerthuso a gwella	Data a meddwl cyfrifiadurol • Datrys problemau a modelu • Llythrennedd gwybodaeth a data

Mae'r Fframwaith cymhwysedd digidol yn nodi'r sgiliau sydd eu hangen ar ddysgwyr i lwyddo mewn byd cynyddol ddigidol.

Y Cyfnod Sylfaen

Mae Cwricwlwm y Cyfnod Sylfaen ar gyfer plant Meithrin, Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2 wedi ei adeiladu o amgylch y saith maes a ganlyn i gefnogi ac annog lles a datblygiad personol, cymdeithasol, emosiynol, corfforol a deallusol y plentyn.

1. Datblygiad Personol a Chymdeithasol, lles ac amrywiaeth ddiwylliannol

Mae'r maes hwn o ddysgu yn canolbwyntio ar y plant yn dysgu amdanynt eu hunain, a'u perthynas gyda phlant ac oedolion eraill. Anogir hwy i ddatblygu eu hunan barch, eu credoau personol a'u gwerthoedd moesol gan ddysgu am eu diwylliant eu hunain a diwylliannau eraill. Cefnogir y disgyblion i ddod yn feddylwyr a dysgwyr hyderus, hyfedr ac annibynnol.

2. Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu

Mae'r maes dysgu hwn yn canolbwyntio ar y disgyblion yn cael eu hydrwytho mewn profiadau a gweithgareddau ieithyddol. Mae eu sgiliau yn datblygu drwy siarad, cyfathrebu a gwrando. Anogir hwy i gyfathrebu eu hanghenion a'u teimladau ac ailadrodd profiadau. Maent yn cael cyfleoedd i ddewis a defnyddio deunyddiau darllen a rhoddir iddynt ystod eang o gyfleoedd i fwynhau gwneud marciau ac ysgrifennu.

3. Datblygu'r Gymraeg

Mae'r maes dysgu hwn yn canolbwyntio ar ddisgyblion yn dysgu defnyddio'r Gymraeg a chyfathrebu yn y Gymraeg orau y gallant. Datblygir sgiliau drwy gyfathrebu mewn ystod o weithgareddau pleserus ac ymarferol a gynllunir a defnyddio ystod o ysgogiadau sy'n adeiladu ar wybodaeth a phrofiadau blaenorol y disgyblion a'u cynyddu. Defnyddir profiadau llafar y disgyblion i ddatblygu eu sgiliau darllen. Maent yn gwrano ar ystod o ysgogiadau, yn cynnwys deunyddiau clywedol a meddalwedd TGaCh.

4. Datblygiad Mathemategol

Mae'r maes dysgu hwn yn canolbwyntio ar blant yn datblygu eu sgiliau, eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth o fathemateg drwy ddatrys problemau. Maent yn defnyddio rhifau yn eu gweithgareddau dyddiol ac yn cael eu cyflwyno i ystod eang o sgiliau mewn amrywiaeth o gyddestunau, gan symud i ddefnyddio dulliau mwy ffurfiol o weithio a chofnodi pan fyddant yn barod yn ddatblygiadaol.

Byddent yn ymchwilio, trefnu, cyfatebu, dilyniannu a chymharu gwrthrychau a chreu patrymau. Maent yn defnyddio iaith fathemategol briodol i esbonio'u rhesymu a chyflwyno eu gwaith mewn amrywiaeth o ffyrdd yn defnyddio gwrthrychau, darluniau, diagramau, geiriau, symbolau a TGCh.

5. Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd

Mae'r maes dysgu hwn yn canolbwyntio ar blant yn profi drwy ymholi ac ymchwilio. Rhoddir brofiadau i blant sy'n cynyddu eu chwilfrydedd am y byd o'u hamgylch a dechrau deall digwyddiadau, pobl a lleoedd y gorffennol, pethau byw a'r gwaith y mae pobl o'u hamgylch yn ei wneud. Maent yn dysgu arddangos gofal, cyfrifoldeb, pryder a pharch tuag at bopeth byw a'r amgylchedd. Maent yn dysgu i fynegi eu syniadau, eu barn a'u teimladau eu hunain, gyda dychymyg, creadigrwydd a sensitifrwydd.

6. Datblygiad Corfforol

Mae'r maes hwn o ddysgu yn canolbwyntio ar ddatblygiad corfforol y plant. Mae brwdfrydedd ac egni ar gyfer symud yn cael ei hybu'n barhaus drwy eu cynorthwyo i ddefnyddio eu cyrff yn effeithlon, drwy annog ymwybyddiaeth ofodol, cydbwysedd, rheoli a chydlynw a datblygu sgiliau symudol a llawdrinol. Cyflwynir i'r disgyblion ystod eang o weithgareddau fydd yn datblygu eu sgiliau corfforol mân er engraifft trîn offer bach yn y dosbarth a dal pensiliau a sisyrnau, yn ogystal â'u sgiliau corfforol mawr er engraifft rhedeg, reidio beic, nofio a.y.b. Maent hefyd yn cael eu cyflwyno i gysyniadau iechyd, hylendid a diogelwch a phwysigrwydd diet, gorffwys, cwsig ac ymarfer.

7. Datblygiad Creadigol

Mae'r maes dysgu hwn yn canolbwyntio ar blant yn datblygu ar eu dychymyg a'u creadigrwydd drwy'r cwricwlwm. Ysgogir eu chwilfrydedd naturiol a'u tueddiad i ddysgu drwy brofiadau synhwyrol bob dydd. Mae'r disgyblion yn ymrwymo mewn gweithgareddau creadigol, dychmygus a mynegiannol mewn Celf, Crefft, Cynllunio, Cerddoriaeth, Dawns a Symudiad.

Cwricwlwm Cenedlaethol 2008

Yng Nghyfnod Allweddol 2, bydd y dysgwyr yn adeiladu ar y sgiliau, yr wybodaeth a'r ddealltwriaeth a gaffaelwyd yn ystod y Cyfnod Sylfaen.

Cymraeg a Saesneg (Llafaredd / Darllen / Ysgrifennu)

Mae profiadau a gyflwynir i'r disgyblion yn cynnwys cyfleoedd i gymryd rhan mewn gweithgareddau drama a chwarae rôl. Maent yn datblygu'n wrandawyr gweithredol ac ymatebol mewn ystod eang o sefyllfaoedd. Gwneir defnydd rheolaidd o ymdrin a thestunau diddorol o bwys i'r plant gan ddod yn ysgrifenydd cymwys, gan ysgrifennu'n glir ac yn gydlynol mewn amryw o ffurfiau ac at wahanol ddibenion. Cânt eu cyflwyno â defnydd sy'n lledu gorwelion ac ehangu'r meddwl. Byddant yn gweithio'n fwyfwy manwl gywir gan ddechrau gwerthuso eu cyraeddiadau eu hunain ac eraill.

Mathemateg

Mae'r disgyblion yn parhau i ddatblygu agweddau cadarnhaol at fathemateg ac yn ymestyn eu meddwl mathemategol drwy ddatrys problemau, cyfathrebu a rhesymu'n fathemategol. Maent yn ymestyn eu defnydd o'r system rif, gan symud o gyfiri'n ddibynadwy i gyfrifo'n rhugl, gan gynnwys yng nghyd-destun arian, er mwyn datrys problemau rhifiadol. Maent yn ceisio datrys problem gyda dull pen cyn defnyddio unrhyw ddull arall ac yn defnyddio dulliau cyfrifo ysgrifenedig sy'n briodol i'w lefel dealltwriaeth. Maent yn datblygu strategaethau amcangyfrif a'u cymhwyso i wirio cyfrifiadau. Maent yn archwilio amrywiaeth helaeth o siapiau a'u priodweddau ac, yng nghyd-destun mesurau, yn defnyddio ystod o unedau ac offer ymarferol yn fwyfwy manwl gywir. Byddant yn casglu, cynrychioli a dehongli data at amryw o ddibenion. Byddant yn dewis, trafod, esbonio a chyflwyno eu dulliau a'u rhesymu gan ddefnyddio ystod gynyddol o iaith, diagramau a siartiau mathemategol.

Gwyddoniaeth

Addysgir dysgwyr i berthnasu eu sgiliau, eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth wyddonol i gymwysiadau gwyddoniaeth ym mywyd bob dydd, gan gynnwys materion cyfredol. Dylid eu haddysgu i gydnabod bod modd gwerthuso syniadau gwyddonol trwy gyfrwng gwybodaeth a gasglwyd o arsylwadau a mesuriadau. Mae ein hathrawon yn annog y dysgwyr i reoli eu dysgu eu hunain a datblygu strategaethau dysgu a meddwl sy'n briodol i'w haeddfedrwydd drwy archwilio ac arbrofi. Mae'r gweithgareddau yn meithrin chwilfrydedd a chreadigrwydd a bod yn ddiddorol, pleserus, perthnasol a heriol i'r dysgwr.

Pynciau Di-graidd

Dylunio a Thechnoleg

Addysgir y disgyblion i ddylunio a gwneud cynhyrchion syml trwy gyfuno sgiliau dylunio a gwneud â gwybodaeth a dealltwriaeth eu hunain. Gwneir hyn yn aml mewn modd sy'n cefnogi eu dysgu mewn meysydd eraill, ac sydd wedi ei gynllunioi gynorthwyo i ddatblygu eu dealltwriaeth o fyd gweithgynhyrchu. Rydym yn eu hannog i fod yn greadigol ac yn arloesol wrth ddylunio a gwneud.

Hanes

Drwy Hanes mae ein disgyblion yn dysgu am bobl, digwyddiadau a lleoedd arwyddocaol, o'r gorffennol diweddar a phell yn ôl. Maent yn dysgu am newid a pharhad yn eu hardal eu hunain, yng Nghymru a thu draw. Mae ein plant yn defnyddio gwahanol ffynonellau gwybodaeth i'w cynorthwyo i ymchwilio i'r gorffennol.

Daearyddiaeth

Rydym yn aml o fewn ein thema yn ymweld â lleoedd o ddiddordeb hanesyddol yn lleol ac ymhellach draw. Mae Daearyddiaeth yn datblygu ac yn ysgogi diddordeb dysgwyr mewn lleoedd ac yn y byd o'u cwmpas ac yn meithrin yr ymdeimlad o ryfeddod am leoedd a'r byd o'u cwmpas. Drwy astudiaeth o'u hardal eu hunain yng Nghymru, y byd tu draw, amgylcheddau a digwyddiadau gwahanol yn y newyddion, mae dysgwyr yn datblygu eu dealltwriaeth o sut mae lleoedd a sut a pham y maent yn newid. Trwy weithgareddau ymarferol a gwaith ymchwil eu hunain yn yr ystafell ddosbarth ac yn yr awyr agored, bydd y dysgwyr yn datblygu sgiliau i gasglu a gwneud synnwyr o wybodaeth, defnyddio mapiau, meddwl yn greadigol a rhannu syniadau trwy drafodaeth.

Addysg Grefyddol

Addysgir Addysg Grefyddol i bob disgybl, gyda'r ffocws ar hybu datblygiad ysbrydol, moesol, diwylliannol ac ymenyddiol disgyblion. Yn unol â Maes Llafur Cytun yr AALL, mae'r gwersi hyn yn archwilio ysbrydolrwydd mewn cyd-destun bras Gristnogol, rhoddir y cyfle hefyd i'r disgyblion gymharu Cristnogaeth gyda chrefyddau eraill. Yn unol â gofynion statudol, mae'r disgyblion yn cymryd rhan mewn gweithred dyddiol o addoli. Bydd y gweinidog Mrs Nia Williams o Bwllheli yn ymuno â ni yn dymhorol.

Celf a Dylunio

Mae ein disgyblion yn ymrwymo â gwaith artistiaid mewn modd integredig â gwaith artistiaid a chynllunwyr sy'n gwneud ymchwiliadau creadigol a'u gwaith celfyddydol eu hunain. Mae celf a dylunio yn ysgogi creadigrwydd a dychymyg, ac mae'n herio'r dysgwyr i lunio barn wybodus a gwneud penderfyniadau ymarferol. Gan ddefnyddio amrywiaeth o ddefnyddiau a phrosesau, maent yn cyfleu'u syniadau a'u teimladau trwy gyfrwng iaith weledol, cyffyrddol a synhwyrol. Rydym yn credo bod archwilio, gwerthfawrogi a mwynhad mewn celf a dylunio yn cyfoethogi bywydau y dysgwyr.

Cerddoriaeth

Mae addysg gerddorol yn galluogi'r dysgwyr i ymwneud â cherddoriaeth a mwynhau creu cerddoriaeth. Trwy gymryd rhan weithredol mewn gwaith perfformio, cyfansoddi a gwerthuso cerddoriaeth, bydd y dysgwyr yn datblygu eu sensitifrwydd i gerddoriaeth. Bydd y dysgwyr yn datblygu sgiliau cerddorol sy'n ymwneud â rheoli, trin a chyflwyno sain. Yng Nghyfnod Allweddol 2, bydd y sgiliau hynny'n cynnwys canu, chwarae offerynnau ac ymarfer; creu cerddoriaeth yn fyrfyfyr, cyfansoddi a threfnu cerddoriaeth; a gwrando ar gerddoriaeth a'i gwerthuso.

Addysg Gorfforol

Mae addysg gorfforol yn annog y dysgwyr i archwilio a datblygu eu sgiliau corfforol sy'n hanfodol i gymryd rhan mewn amrywiaeth o weithgareddau gwahanol. Trwy adeiladu ar y sgiliau hyn ceir cyfleoedd i fod yn greadigol ac yn ddychmygus mewn gweithgareddau gymnasteg a dawns. Bydd gweithgareddau cystadleuol yn cynnig cyfle i ddysgu sgiliau gemau a chwarae mewn tîm, yn ogystal â sut i redeg yn gyflymach, neidio'n uwch a thaflu'n bellach. Mae y dysgwyr yn dechrau deall bod Addysg Gorfforol yn ymwneud â dysgu sut i deimlo'n iach a pharhau'n ffit tra eu bod yn cael hwyl, a gwybod sut mae'r gwahanol fathau o weithgareddau hyn yn gymorth iddynt barhau'n iach ac yn heini.

Addysg Bersonol a Chymdeithasol

Mae ABaCH yn cynnig cyfleoedd a phrofiadau dysgu sy'n adlewyrchu annibyniaeth gynyddol ac ymwybyddiaeth gorfforol a chymdeithasol dysgwyr. Mae angen iddynt gael eu cyfarwyddo â'r sgiliau i ddatblygu perthynas effeithiol, ymgymryd â chyfrifoldeb personol cynyddol a chadw'u hunain yn ddiogel. Mae ABaCH yn cynorthwyo dysgwyr i ymdopi â'r newidiadau ar oed aeddfedrwydd, yn eu cyflwyno i fyd ehangach ac yn eu galluogi i wneud cyfraniad gweithredol i'w cymunedau.

Addysg rhyw - Mae Addysg Rhyw yn rhan o'r cwricwlwm yn Ysgol Morfa. Ymdrinnir â'r maes trwy gyfrwng y Cwricwlwm Gwyddoniaeth ac Addysg Bersonol a Chymdeithasol lle mae disgwyl i'r plant feddu ar beth gwybodaeth ynghylch y prosesau atgenhedlu mewn mamaliaid a'r cylched bywyd dynol. Byddwn yn delio ag unrhyw gwestiynau a ofynnir gan blentyn yn sensitif ac yn agored o ystyried yr amgylchiadau, y cyd-destun, oed ac aeddfedrwydd y plentyn.

Mae llawlyfr ar wefan yr ysgol yn manylu beth fydd eich plentyn yn ei ddysgu o fewn y maes hwn.